

I

(Legislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 1210/2010

z 15. decembra 2010

o overovaní pravosti euromincí a manipulácii s euromincami nevhodnými do obehu

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 133,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky ⁽¹⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾

keďže:

- (1) Nariadenie Rady (ES) č. 1338/2001 z 28. júna 2001 stanovujúce opatrenia nevyhnutné na ochranu eura proti falšovaniu ⁽³⁾ vyžaduje od úverových inštitúcií a v rozsahu ich platobnej aktivity od iných poskytovateľov platobných služieb, ako aj od akejkoľvek inštitúcie zapojenej do spracovania a distribúcie bankoviek a mincí pre verejnosť, zabezpečenie kontroly pravosti a identifikácie sfalšovaných eurobankoviek a mincí, ktoré dostali a ktoré plánujú vrátiť do obehu.
- (2) Odporúčanie Komisie 2005/504/ES z 27. mája 2005 o overovaní pravosti euromincí a manipulácii s euromincami nevhodnými do obehu ⁽⁴⁾ poskytuje odporúčané postupy pre overovanie pravosti euromincí a manipuláciu s euromincami nevhodnými do obehu.

Avšak chýbajúci povinný spoločný rámec pre overovanie pravosti mincí má za následok rozdielne postupy medzi členskými štátmi, a preto nemôže zabezpečiť jednotnú ochranu meny v celej eurozóne.

- (3) Na účely dosiahnutia efektívneho a jednotného overovania pravosti euromincí v celej eurozóne je potrebné predložiť záväzné pravidlá zavádzania spoločných postupov overovania pravosti euromincí v obehu a zavádzania kontrolných mechanizmov týchto postupov vnútroštátnymi úradmi.
- (4) Počas postupu overovania pravosti by sa mali zistiť aj pravé euromince, ktoré nie sú vhodné do obehu. Obeh nevhodných mincí sťažuje ich použitie, hlavne v automatoch na mince, a môžu zmiasť užívateľov, čo sa týka pravosti týchto mincí. Nevhodné mince by sa mali vylúčiť z obehu. Preto sú potrebné spoločné záväzné pravidlá pre členské štáty týkajúce sa manipulácie s euromincami nevhodnými do obehu a ich nahrádzania.
- (5) Na účely koordinácie zavádzania postupov overovania pravosti by malo Európske vedecko-technické centrum (EVTC), založené rozhodnutím Komisie 2005/37/ES ⁽⁵⁾, po konzultácii expertnej skupiny proti falšovaniu mincí, na ktorú sa odkazuje v uvedenom rozhodnutí, bližšie určiť detaily požiadaviek na testovanie pravosti mincí a zaškoľovanie, ako aj podrobnosti o preverovaní euromincí nevhodných do obehu a iné praktické vykonávacie ustanovenia.
- (6) S cieľom umožniť postupné prispôbenie súčasného systému pravidiel a postupov ustanoveniam tohto nariadenia by členské štáty mali mať možnosť umožniť počas prechodného obdobia do 31. decembra 2014 odchýlky týkajúce sa typov zariadení na triedenie mincí používaných na overovanie pravosti euromincí a počtu týchto zariadení, ktoré treba overiť každý rok.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 284, 25.11.2009, s. 6.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 7. septembra 2010 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 29. novembra 2010.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 181, 4.7.2001, s. 6.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 184, 15.7.2005, s. 60.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 19, 21.1.2005, s. 73.

- (7) Každý vnútroštátny orgán, ktorý nakladá s euromincami nevhodnými do obehu, by mal mať možnosť zaviesť manipulačný poplatok v súlade s týmto nariadením s cieľom pokryť náklady súvisiace s týmto procesom. Manipulačné poplatky by sa nemali vyberať pri odovzdávaní malého množstva euromincí nevhodných do obehu. Členské štáty by mali mať možnosť poskytnúť výnimky z manipulačných poplatkov osobám, ktoré úzko spolupracujú s príslušnými orgánmi pri sťahovaní sfalšovaných alebo nevhodných mincí z obehu. Členské štáty by mali mať možnosť povoliť vrecká alebo škatule zmiešaných sfalšovaných mincí a mincí nevhodných do obehu bez zavedenia poplatku, ak je to vo verejnom záujme.
- (8) Každý členský štát by mal zaviesť sankcie za porušovanie predpisov, pričom cieľom je dosiahnuť rovnaké overovanie pravosti euromincí a nakladanie s euromincami nevhodnými do obehu v celej eurozóne.
- (9) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to efektívne a jednotné overovanie pravosti euromincí v celej eurozóne, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov kvôli rozdielom vo vnútroštátnych postupoch, ale možno ho lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

PREDMET ÚPRAVY A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie ustanovuje postupy potrebné na overenie pravosti euromincí a na manipuláciu s euromincami nevhodnými do obehu.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účel tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „overovanie pravosti euromincí“ znamená proces overovania toho, či sú euromince pravé a vhodné do obehu;
- b) „euromince nevhodné do obehu“ znamenajú euromince, ktoré sú pravé, ale boli vyradené počas postupu overovania pravosti, alebo euromince, ktorých vzhľad sa výrazne zmenil;

- c) „poverený vnútroštátny orgán“ znamená národné centrum pre analýzu mincí alebo iný orgán určený daným členským štátom;
- d) „inštitúcie“ znamenajú inštitúcie uvedené v článku 6 ods. 1 prvom pododseku nariadenia (ES) č. 1338/2001 s výnimkou inštitúcií uvedených v tretej zarážke uvedeného pododseku;
- e) „ESFM“ (expertná skupina proti falšovaniu mincí) znamená skupinu expertov proti falšovaniu mincí uvedenú v rozhodnutí 2005/37/ES.

KAPITOLA II

OVEROVANIE PRAVOSTI EUROMINCÍ

Článok 3

Overovanie pravosti euromincí

1. Inštitúcie zabezpečia, aby euromince, ktoré prijali a ktoré plánujú vrátiť do obehu, podliehali postupu overovania pravosti. Túto povinnosť uskutočnia prostredníctvom:

- a) zariadení na triedenie mincí zo zoznamu zariadení na triedenie mincí uvedeného v článku 5 ods. 2; alebo
- b) personálu vyškoleného v súlade s podmienkami určenými členskými štátmi.

2. Na základe overovania pravosti sa všetky euromince, pri ktorých existuje podozrenie, že môžu byť sfalšované, a euromince nevhodné do obehu odovzdajú poverenému vnútroštátnemu orgánu.

3. Sfalšované euromince odovzdané príslušným vnútroštátnym orgánom v súlade s článkom 6 nariadenia (ES) č. 1338/2001 nepodliehajú manipulačným alebo iným poplatkom. Pokiaľ ide o euromince nevhodné do obehu, uplatňuje sa kapitola III tohto nariadenia.

Článok 4

Požadované testovanie a zariadenia na triedenie mincí

1. Pri vykonávaní článku 3 ods. 1 písm. a) inštitúcie používajú iba tie druhy zariadení na triedenie mincí, ktoré úspešne prešli testom rozpoznávania, ktorý vykonal poverený vnútroštátny orgán alebo EVTC, a ktoré boli v čase nákupu uvedené na internetovej stránke, na ktorú sa odkazuje v článku 5 ods. 2. Inštitúcie zaručia pravidelné nastavovanie týchto zariadení, aby sa zachovala ich schopnosť rozpoznávania, pričom zohľadňujú úpravy zoznamu, na ktorý sa odkazuje v článku 5 ods. 2. Test rozpoznávania musí byť navrhnutý tak, aby zabezpečil, že zariadenia na triedenie mincí dokážu vyradiť známe typy sfalšovaných euromincí a súčasne aj euromincí nevhodných do obehu a ostatné minciam podobné predmety, ktoré nespĺňajú normy pravých euromincí.

2. Na prechodné obdobie do 31. decembra 2014 členské štáty môžu umožniť osobitné odchýlky od prvej vety odseku 1 pre zariadenia na triedenie mincí, ktoré boli používané 11. januára 2011 a ktoré sú schopné rozpoznať sfalšované euromince, euromince nevhodné do obehu a ostatné minciam podobné predmety, ktoré nespĺňajú normy pravých euromincí, i keď tieto zariadenia nie sú zahrnuté do zoznamu uvedeného v článku 5 ods. 2 Tieto odchýlky sa prijímajú po konzultáciách s ESFM.

Článok 5

Nastavenie zariadení na triedenie mincí

1. S cieľom umožniť výrobcovi zariadení na triedenie mincí získanie špecifikácií potrebných na nastavenie ich zariadení tak, aby rozpoznávali sfalšované euromince, môže byť v priestoroch povereného vnútroštátneho orgánu, EVTC alebo na základe bilaterálnej dohody v priestoroch výrobcu vykonané testovanie v súlade s článkom 4. Po úspešnom testovaní zariadenia na triedenie mincí sa vystaví súhrnná správa o teste rozpoznávania pre výrobcu a kópia pre EVTC.

2. Komisia zverejní na svojej internetovej stránke konsolidovaný zoznam všetkých zariadení na triedenie mincí, ku ktorým EVTC dostalo alebo vypracovalo pozitívnu a platnú súhrnnú správu o teste rozpoznávania.

Článok 6

Kontroly členskými štátmi

1. Členské štáty zavedú kontroly stanovené v tomto článku.

2. Členské štáty každoročne vykonávajú v inštitúciách kontrolu na mieste s cieľom overiť prostredníctvom testov rozpoznávania správne fungovanie reprezentatívneho množstva používaných zariadení na triedenie mincí. Ak majú overovať pravosť euromincí, ktoré majú byť vrátené do obehu, zamestnanci inštitúcií ručne, členské štáty získajú od týchto inštitúcií záruku, že ich zamestnanci sú na tento účel náležite vyškolení.

3. Počet zariadení na triedenie mincí, ktoré sa majú každoročne overiť v každom členskom štáte, musí byť taký, aby objem euromincí triedených týmito zariadeniami počas daného roka predstavoval aspoň 25 % celkového kumulovaného čistého objemu mincí vydaných týmto členským štátom od zavedenia euromincí do konca predchádzajúceho roka. Počet zariadení na triedenie mincí, ktoré sa majú overiť, sa vypočíta na základe objemu troch euromincí s najvyššou nominálnou hodnotou,

ktoré sú určené do obehu. Členské štáty sa usilujú zabezpečiť, aby sa zariadenia na triedenie mincí overovali na základe rotácie.

4. Ak je počet zariadení na triedenie mincí, ktoré sa majú každoročne overiť v súlade s odsekom 3, vyšší ako počet zariadení prevádzkovaných v danom členskom štáte, každoročne sa overia všetky zariadenia na triedenie mincí prevádzkované v tomto členskom štáte.

5. Na prechodné obdobie do 31. decembra 2014 môžu členské štáty po oznámení Komisii rozhodnúť, že počet zariadení na triedenie mincí, ktoré sa majú každoročne overiť, má byť taký, aby počet euromincí vytriedených týmito zariadeniami počas daného roka dosiahol aspoň 10 % celkového kumulovaného čistého objemu mincí vydaných v danom členskom štáte od zavedenia euromincí do konca predchádzajúceho roka.

6. Ako súčasť ročných kontrol sledujú členské štáty schopnosť inštitúcií overovať pravosť euromincí na základe:

a) existencie písomnej stratégie poskytujúcej pokyny v súvislosti s používaním automatického zariadenia na triedenie mincí alebo prípadne s ručným triedením;

b) pridelenia primeraných ľudských zdrojov;

c) existencie písomného plánu údržby na udržiavanie zariadení na triedenie mincí na vhodnej výkonnostnej úrovni;

d) existencie písomných postupov na odovzdávanie falšovaných euromincí, euromincí nevhodných do obehu a iných predmetov podobných minciam, ktoré nespĺňajú normy pravých euromincí, poverenému vnútroštátnemu orgánu; a

e) existencie postupov vnútornej kontroly opisujúcich podmienky a frekvenciu kontrol vykonávaných inštitúciami s cieľom zaručiť, aby ich triediace centrá a ich zamestnanci dodržiavali pokyny uvedené v tomto odseku.

7. Ak členský štát zistí porušenie tohto nariadenia, dotknutá inštitúcia prijme opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa porušenie urýchlene napravilo.

Článok 7

Technické ustanovenia

Komisia zabezpečí, aby EVTC po konzultácii s ESFM určilo v primeranom čase technické normy pre test rozpoznávania a ostatné praktické vykonávacie ustanovenia, ako sú postupy zaškoľovania, lehota platnosti súhrnnej správy o teste rozpoznávania, informácie, ktoré sa majú zahrnúť do zoznamu uvedeného v článku 5 ods. 2, usmernenia týkajúce sa kontrol, previerovania a auditu zo strany členských štátov, pravidiel nápravy v prípade porušenia predpisov, ako aj relevantné prahové hodnoty pre akceptovanie pravých mincí.

KAPITOLA III

MANIPULÁCIA S MINCAMI NEVHODNÝMI DO OBEHU

Článok 8

Stiahnutie a náhrada euromincí nevhodných do obehu

1. Členské štáty stiahnu z obehu euromince nevhodné do obehu.
2. Členské štáty nahradia euromince, ktoré sa stali nevhodnými v dôsledku dlhého obehu alebo nehody alebo boli vyradené počas postupu overovania pravosti z iného dôvodu. Členské štáty môžu odmietnuť náhradu euromincí nevhodných do obehu, ktoré boli zmenené úmyselne alebo procesom, pri ktorom sa dalo odôvodnene očakávať, že bude mať vplyv na ich zmenu, bez toho, aby tým bola dotknutá náhrada mincí zozbieraných na charitatívne účely, ako sú napríklad mince z fontán.
3. Členské štáty zaručia, že po stiahnutí budú euromince nevhodné do obehu zničené fyzickou a trvalou deformáciou, aby sa tieto mince nemohli vrátiť do obehu alebo byť odovzdané na náhradu.

Článok 9

Manipulačné poplatky

1. Pri náhrade alebo výmene euromincí nevhodných do obehu možno stiahnuť manipulačný poplatok vo výške 5 % z nominálnej hodnoty takýchto odovzdaných euromincí. V prípade, že je preverené celé vrečko alebo škatuľa euromincí v súlade s článkom 11 ods. 2, manipulačný poplatok možno zvýšiť o ďalší poplatok vo výške 15 % z nominálnej hodnoty odovzdaných euromincí.
2. Členské štáty môžu ustanoviť všeobecné alebo čiastočné výnimky z manipulačných poplatkov v prípadoch, keď fyzické alebo právnické osoby odovzdávajúce euromince úzko a pravidelne spolupracujú s poverenými vnútroštátnymi orgánmi pri sťahovaní sfalšovaných euromincí alebo euromincí nevhodných do obehu, alebo v prípade, že takéto výnimky slúžia verejnemu záujmu.

3. Prepravné a súvisiace náklady znáša fyzická alebo právnická osoba odovzdávajúca euromince.

4. Bez toho, aby bola dotknutá výnimka stanovená v odseku 2, od manipulačného poplatku môže byť každý rok oslobodený maximálne jeden kilogram euromincí nevhodných do obehu každej nominálnej hodnoty na fyzickú alebo právnickú osobu odovzdávajúcu euromince. Po prekročení tohto limitu sa môže poplatok vzťahovať na všetky odovzdané mince.

5. Ak jednotlivé odovzdanie mincí zahŕňa mince, na ktorých sa nachádzajú chemické alebo iné nebezpečné látky v miere, ktorá by sa mohla považovať za úroveň ohrozujúcu zdravie osôb, ktoré s nimi manipulujú, poplatky vyberané v súlade s odsekom 1 sa zvýšia o ďalší poplatok vo výške 20 % z nominálnej hodnoty odovzdaných euromincí.

Článok 10

Balenie euromincí nevhodných do obehu

1. Fyzická alebo právnická osoba odovzdávajúca euromince na náhradu alebo výmenu ich roztriedi podľa nominálnej hodnoty do štandardizovaných vrieciek alebo škatúl takto:
 - a) vrečka alebo škatule musia obsahovať:
 - i) 500 mincí pre každú z nominálnych hodnôt 2 EUR a 1 EUR,
 - ii) 1 000 mincí pre každú z nominálnych hodnôt 0,50 EUR, 0,20 EUR a 0,10 EUR,
 - iii) 2 000 mincí pre každú z nominálnych hodnôt 0,05 EUR, 0,02 EUR a 0,01 EUR,
 - iv) pre menšie množstvá 100 mincí z každej nominálnej hodnoty;
 - b) každé vrečko alebo škatuľa sa označí údajmi o odovzdávajúcej fyzickej alebo právnickej osobe, hodnote a nominálnej hodnote obsahu, hmotnosti, dátume balenia a čísle vriecia alebo škatule; odovzdávajúca fyzická alebo právnická osoba poskytne zoznam s prehľadom odovzdaných vrieciek alebo škatúl; ak boli mince v kontakte s chemickými alebo inými nebezpečnými látkami, k štandardnému baleniu sa priloží písomné vyhlásenie, v ktorom sa presne uvedú použité látky;
 - c) ak je celkové množstvo euromincí nevhodných do obehu menšie ako množstvo požadované v písmene a), tieto euromince sa roztriedia podľa nominálnych hodnôt a môžu sa odovzdať v neštandardnom balení.
2. Odchylné od odseku 1 môžu členské štáty zachovať rozdielne požiadavky na balenie platné v zmysle ich vnútroštátnych pravidiel k 11. januára 2011.

Článok 11

Preverovanie euromincí nevhodných do obehu

1. Členské štáty môžu preverovať odovzdané euromince nevhodné do obehu takto:

- a) oznámené množstvo sa preverí odvážením každého vrečka alebo škatule;
- b) pravosť a vzhľad sa preverí na základe vzorky minimálne 10 % odovzdaného množstva.

2. V prípade zistenia anomálií na základe preverenia uvedeného v odseku 1 alebo odchýlok od článku 10 sa preverí celé vrečko alebo škatuľa.

3. Ak by prijatie alebo triedenie euromincí predstavovalo riziko pre zdravie ľudí manipulujúcich s nimi alebo ak neboli splnené normy balenia a označovania, členské štáty môžu odmietnuť prijať takéto mince.

Členské štáty môžu stanoviť prijatie opatrení voči fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré mince uvedené v prvom pododseku odovzdali.

KAPITOLA IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 12

Podávanie správ, komunikácia a hodnotenie

1. Členské štáty každoročne predkladajú Komisii správy o činnosti, pokiaľ ide o overovanie pravosti euromincí. Poskytnuté informácie obsahujú údaje o počte kontrol vykonaných podľa článku 6 ods. 2, počte overených zariadení na triedenie mincí, výsledkoch testov, množstve mincí spracovaných týmito zariadeniami, počte analyzovaných euromincí, pri ktorých existuje podozrenie, že môžu byť sfalšované, a počte nahradených euromincí nevhodných do obehu, ako aj podrobnosti o odchýlkach ustanovených podľa článku 4 ods. 2 alebo článku 6 ods. 5

2. S cieľom umožniť členským štátom sledovať, či inštitúcie dodržiavajú toto nariadenie, inštitúcie na požiadanie poskytnú členským štátom najmenej raz ročne aspoň tieto informácie:

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Štrasburgu 15. decembra 2010

Za Európsky parlament
predseda
J. BUZEK

Za Radu
predseda
O. CHASTEL

- a) typy a počty používaných zariadení na triedenie mincí;
- b) umiestnenie každého zariadenia na triedenie mincí; a
- c) množstvo mincí vytriedených každým zariadením na triedenie mincí za rok podľa nominálnej hodnoty aspoň pre tri najvyššie nominálne hodnoty.

3. Členské štáty zabezpečia, aby informácie týkajúce sa orgánov poverených náhradou alebo výmenou euromincí a konkrétnych postupov, akými sú požiadavky na balenie a poplatky, boli dostupné na príslušných internetových stránkach a prostredníctvom príslušných publikácií.

4. Po analýze správ doručených od členských štátov Komisia predloží Hospodárskemu a finančnému výboru výročnú správu o vývoji a výsledkoch overovania pravosti euromincí a o eurominciach nevhodných do obehu.

5. Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade najneskôr do 30. júna 2014 správu o fungovaní a účinkoch tohto nariadenia. K správe môžu byť v prípade potreby pripojené legislatívne návrhy na podrobnejšie vykonávanie tohto nariadenia alebo na jeho zmenu a doplnenie, najmä čo sa týka článkov 6 a 8.

Článok 13

Sankcie

Členské štáty stanovujú pravidlá o ukladaní sankcií za porušovanie tohto nariadenia a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

Článok 14

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Uplatňuje sa od 1. januára 2012 s výnimkou kapitoly III, ktorá sa uplatňuje odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.